

001	66	96	66	96	96	36	26	62	27	69	69	25	55	48	36	30	13	7	0
100	98	96	94	92	90	85	80	70	60	55	50	45	40	30	20	15	10	8	4

Keskiviikkona 26. kesäkuuta 2013

MAASEUDUN TULEVAISUUS

9

MAATALOUS

Valitsimme maksa nyt, säästä myöhemmin -vaihtoehdon, ei säästä nyt, maksa myöhemmin -vaihtoehtoa. MAITOTILALLISET MERJA JA KARI KEISALA

Seinäjoelle nousee 600 lehmän navetta

Ari Teppo (vas.) ja Juhani Korkiamäki suunnittelevat suur-navettaa. Tontti löytyi puolimatkasta tilojen väliltä.

Lypsyroboteista luovutaan. Uuteen navettaan tulee karusellilypsyasema.

SEINÄJOKI (MT) ”Navetan tontti on tässä mäen päällä”, agronomi ja maidon tuottaja **Ari Teppo** kertoo. Etelä-Suomesta kotoisin oleva ei huomaa mitään märkeä, sillä Etelä-Pohjanmaalla määritelmä on hiukan erilainen kuin muualla. Oli mäki tai ei, tähän nousee kahden perheen yhteinen 600 lypsävän navetta – kunhan lupa-asiat saadaan kuntoon. Teppo ryhtyi viljelijäksi kymmenen vuotta sitten. Investointitahti on koko ajan ollut kova. Nyt tilalla on 200 lypsävää ja hiukan yli 200 hehtaaria viljeltyä. Enempään yhden miehen rahkeet eivät riitä, Teppo toteaa. Hänen vaimonsa on töissä tilan ulkopuolella. Kun laajentamishaluja kuitenkin oli, syntyi ajatus yhteistyöstä. Kumppaneiksi löytyivät ennestään tutut **Juhani** ja **Katja Korkiamäki**, jotka pyörittävät 120 lehmän tilaa. Kun lehmäiä jo on yhteensä yli 300, määrä päätettiin tuplata.

Lupahakemus vetämässä Sopivaa rakennuspaikkaa lähdettiin etsimään yhdessä kunnan virkamiesten kanssa. ”Levitettiin Seinäjoen kartta pöydälle ja alettiin katsella.” Iso rakennus vaatii kovapohjaisen, hyvien liikenneyhteyksien varrella olevan, riittävän ison ja riittävän kaukana asutuksesta olevan paikan. Sopivia oli hyvin vähän, mutta Tepolla ja Korkiamäillä kävi tuuri. Paikka löytyi puolimatkasta tilojen väliltä, ja 7,5 hehtaarin tontti saatiin ostettua joulukuussa. Navetan piirtäjäksi valittiin alan guru **Jouni Pitkäranta**. Ympäristölupaperit pantiin vetämään helmikuussa.

Jos kaikki sujuu hyvin, investointitukihakemus pannaan vetämään vielä tämän vuoden puolella ja rakentaminen alkaa maaliskuussa. ”Tavoitteena on, että valmista olisi ensi vuoden jouluna.”

Kaksi eri osakeyhtiötä Yhteistyömuodoksi on valittu osakeyhtiö, Finnmilk Oy. Se omistaa vain lypsykarjanavetan. Pellot jäävät tilojen omistukseen. Nuorkarja kasvatetaan vanhoissa navetoissa. Toinen yhtiö, Milkmotors Oy ottaa koneet hallintaansa ja viljelee osakkaiden peltuja. Oma peltö ei riitä rehun tuotantoon, joten avuksi tulee sopimustuotanto. ”Tarjoamme viljatiloilte mahdollisuuden saada nurmea kiertoon. Hoidamme nurmen kuin omamme alusta loppuun.” Lannanlevityksestäkään ei tule ongelmaa, Teppo kertoo. ”Onneksi lannan vastaanottajia on ollut saatavilla.”

Lypsy karuselliasemalla Uuden navetan kustannusarvio on 4–5 miljoonaa. Rahoitusneuvottelut eivät olleet helpot, mutta lopulta kaksi pankkia kilpaili hankkeesta. Osuuspankki voitti. Robotit jäävät uuden rakennuksen valmistuessa historiaan. Rakentajat valitsivat karusellilypsyaseman.

Lehmät lypsetään jatkossa kolme kertaa päivässä, ja lypsyryhmässä on kolme henkeä. Palkkatyövoimaa tarvitaan yhdeksän henkeä, Teppo arvioi. Ainakin tähän saakka työntekijöitä on ollut hyvin saatavissa. Omaksi työnkuvakseen Teppo kertoo keinosiementäjän, eläinlääkärin ja toimitusjohtajan välimuodon. Tässä roolissa hän ei ole pystynyt edes sairaslomia pitämään, mutta kahden uuden yrittäjän mukaantulo tekee työn ja vastuun jakamisen mahdolliseksi. Toiminnalle löytynee aikanaan jatkajia. ”Minulla on neljä poikaa ja Katjalla ja Juhaniilla kaksi”, Teppo kertoo.

SATU LEHTONEN

Merja ja Kari Keisalalla on nyt 150 lypsävää ja kaksi robottia. Neuvontapalveluja käytetään paljon. ”On hyvä, että neuvoja käy ja ottaa yhteyttä usein”, Merja sanoo. ”Joka kerta, kun hän lähtee, olen saanut jotakin.”

Navettarakentajan ykkösasia on pitää tuotanto kunnossa

Rakentamisen yli pitää nähdä

SEINÄJOKI (MT) ”Kun lehmät vietiin uuteen navettaan, työhanskat putosivat kädestä”, Alavuden Töysässä maitoa tuottava **Merja Keisala** kertoo. Uupumus yllätti siitä huolimatta, että pariskunta osasi varautua siihen. Kun **Merja** ja **Kari Keisala** ottivat tilan haltuunsa 1987, vanhassa parsinavetassa oli 20 lehmää. Ensimmäinen investointi oli 30 parsipaikan pihaton rakentaminen.

”Sen jälkeen sanoin, että tämä oli nyt tässä. Tällä jatketaan maailman tappiin.” Enää Keisala ei sano niin. Takana on kolmen navetan rakentaminen, ja taas on tunne, että peräseinä tuli liian lähelle. Nyt lypsäviä on 150 ja robotteja kaksi. Tuorein investointi oli raskas ja mutkikas, sillä ympäristölupaprosessi kesti seitsemän vuotta. ”Siitä 36 kuukautta meni hallinto-oikeuden päätöksen odotteluun.”

Asiantuntijoiden apu käyttöön Keisalat tuntevat määritelmän, jonka mukaan rakentamisesta toipumiseen kuluu yhtä paljon aikaa kuin rakentamiseen. He halusivat välttää uupumisen. Pro Agria Etelä-Pohjanmaan hallituksen puheenjohtajana toimivalle Keisalalle oli luontevaa turvautua asiantuntija-apuun. ”Investoivan tilan tukiimme oli meille valtavan hyödyllinen.” Siellä Keisaloita kysyttiin, onko tilalla jatkajaa. ”Vasta silloin heräsimme siihen, että hei, tähän prosessiin on mennyt seitsemän vuotta ja olemme jo päälle viidenkymmenen. Kannattaako lainkaan rakentaa, jos jatkajasta ei ole tietoa?” Perheen pojat istutettiin pöydän ääreen, ja istunnon tuloksena tuli kehoitus: Rakentakaa vaan. Vanhin poika on nyt mukana maatalousyhtymässä, ja äiti seuraa tyytyväisenä, miten vastuu kasvattaa.

Kaikkea vastuuta ei tarvitse kantaa itse Rakennuttajapalvelut ulkoistettiin Pro Agrialle. Sitä Keisala pitää erittäin onnistuneena päätöksenä. ”Ajatellaan vaikka vain työturvallisuusmääräyksiä. Emme me ole niistä perillä. Kun **Korpelan Timo** hoiti asiat, saatoimme nukkua yömmе rauhassa.” Keisalat halusivat navettaan

välttämättä hollantilaisen laitevalmistajan kalusteet, joita silloin ei tuotu Suomeen. Korpela hoiti senkin. Kun vastuu rakentamisen johtamisesta oli ulkoistettu, Keisalat saivat keskittyä täysillä rehunkoon, eläinaineksen kartuttamiseen ja poikimahuippuihin. ”Rakentaminen on tilalla niin iso asia, että sen ohi on vaikea nähdä. Pitäisi kuitenkin muistaa, että se on vain yksi vaihe, ja voimia pitää riittää navetan käyttöönottoon ja sen jälkeiseen tuotantoon.” Asian tiedostaminen ei riittänyt – Keisala kertoo väsähtämisen iskeneen.

Oikea ratkaisu laajentaa vaiheittain Nyt Keisala on erittäin tyytyväinen siihen, että tuotantoa on tilalla lisätty vaiheittain. ”Emme millään olisi selvinneet siitä, että lehmämäärä olisi kerralla nostettu 20:stä 150:een. Emme olisi pystyneet hallitsemaan logistiikan, talouden, henkilöstön ja biologisen prosessin johtamista.”

Neuvontapalveluja on käytetty runsaasti navetan käyttöönoton jälkeenkin. ”Otin esimerkiksi Ruokinnan Kasvu -palvelun. On hyvä, että neuvoja käy ja ottaa yhteyttä usein. Joka kerta, kun hän lähtee, olen saanut jotakin.” Ruokintasunnittelun avulla rehukustannukset maitolitraa kohti laskivat ja maitomäärä nousi. ”Odotin, että vain jompi kumpi toteutuisi.” Tuotosseuranta on saanut uuden merkityksen. ”Sen tavoitteena ei ole, että pääsee Nautalehteen, vaan siitä on tullut johtamisen väline.”

Maksa nyt, säästä myöhemmin Parsipaikan kustannukset vaihtelevat suomalaaisessa navettarakentamisessa laajasti, yleensä 5 000 eurosta 15 000 euroon. Keisaloilla hinnaksi tuli 10 000 euroa. ”Valitsimme maksa nyt, säästä myöhemmin -vaihtoehdon, ei säästä nyt, maksa myöhemmin -vaihtoehtoa.” Työn ja eläinliikenteen täytyy sujua. ”Eilenkin taas siementäessäni siunailin, miten kätevää oli, kun eläimen sai kiinni. Meillä on ruokintapöydissä lukittavat etuidat.”

SATU LEHTONEN

Keisalan akan navetan rustoo -blogi löytyy Pro Agrian blogiarkistosta.

Yhteistyö parantaa riskien hallintaa

Entistä parempi riskien hallinta on tärkein perustelu sille, miksi **Juhani** ja **Katja Korkiamäki** lähtivät mukaan 600 lehmän navettahankkeeseen. ”Kun mukana on useampi henkilö, jokaisen ei tarvitse murehtia joka asiasta”, Juhani Korkiamäki sanoo. Maidontuotanto on hänen mielestään melko yksinäistä puurtamista, vaikka sitä tehdään pariskuntana. ”On

mielekkäänä, kun asioita saadaan pyöritellä ja päättää isommalla porukalla.” Korkiamäki odottaa vapaaajan tuntuvan enemmän vapaalta, kun navetassa on aina paikalla joku ”omasta porukasta”. ”Vaikka työntekijät ovatkin hyviä”, hän täsmentää. Ari Teppo ja Korkiamäet tuntevat toisensa hyvin jo ennakolta, sillä he ovat tehneet yhteistyötä toistakymmentä

vuotta. Tiloilla on muun muassa yhteinen rehuketju. ”Toisen tunteminen on ensiarvoisen tärkeää. Asioista pitää pystyä puhumaan ja olemaan eri mieltäkin. Mikään asia ei kehity, ellei ole eri näkökulmia.” Yhteisnavettahankkeessa on Korkiamäen mukaan tärkeää, että kaikki tietävät kaikesta. Vastuualueita aiotaan kuitenkin jakaa: Ari Teppo vastaa

SATU LEHTONEN

Viljasta alkaa olla pulaa Euroopassa

Viljasta saattaa tulla hetkelisesti pulaa Euroopassa, kun uuden sadon korjuu viivästyy, arvioi maataloustuottajien ja maatalousuuskuntien kattojärjestö Copa-Cogeca. Järjestö julkaisi maanantaina tuoreimman satoarvion. Viljasadosta odotetaan kokonaisuutena tavanomaista ja selvästi viime vuotta parempaa, vaikka rankkasateet, tulvat ja kylmyys ovat piinaaneet Keski-Euroopan viljelmii. Myös siemenviljasta on ollut niukkuutta. Kylmän alkukesän takia sadonkorjuu viivästyy viikosta kahteen, eikä vanhaa viljaa ole juuri varastossa, vaikka sitä johtaa hetkelliseen viljapulaan. Myös sadon laadussa voi tulla

ongelmia hankalien sääolojen takia. Copa-Cogecan viljatyöryhmän puheenjohtaja **Max Schulman** totesi kokouksen jälkeen että jäsenmaiden tämän hetken ennusteiden mukaan EU-27 viljasato kasvaa 4,6 prosenttia 286,6 miljardiin kiloon. Vehnää odotetaan kertyvän runsaat kolme ja ohraa liki 4,5 prosenttia enemmän kuin viime vuonna. Schulmanin mukaan hankalat kasvukauden säät ovat korkealleet useita jäsenmaita, mikä vaikuttaa sadon määrään ja myös laatuun. Korjuun viivästyminen lisää laaturiskejä. Kokonaissadon lisäys tulee uusista EU-maista Unkarista ja Romaniasta, missä sato on palaamassa tavanomaiseksi

» Kokouksessa tuotiin esiin tarvetta käyttää tilan omaa siementä.

viime vuoden pahan kuivuuden jälkeen. Myös Välimeren maisa satoi keväällä ja satonäkymät ovat tavallista parempia Espanjassa ja Italiassa. EU:n isot viljamaat Saksa ja Ranska ovat kärsineet sateista ja kylmästä kasvukaudesta ja sato on jäämässä viime vuotta heikommaksi. Suomessa povataan liki 10 prosentin kasvua ja yli 4 mil-

jardin kilon viljasatoa, kun Ruotsissa, Virossa ja Latviassa näkymät ovat viime vuotta heikompia. EU-viljelijöiden mukaan talvituhot leikkaavat satonäkymiä ja myös sertifioidusta siemenestä on pulaa. Kokouksessa tuotiin esiin tarvetta käyttää tilan omaa siementä, jotta kysyntään voidaan vastata nykyistä paremmin. EU:n viljanviljelijät pitävät myönteisenä yhteisymmärrystä, joka on saatu aikaan komission viljajohdannaisia ja maataloushyödykkeiden futuurimarkkinoita koskevista ehdotuksista. Schulmanin mukaan viljelijät tarvitsevat niitä suojautuakseen hintavaihteluilta.

VEIKKO NIITYMÄÄ

HEVOSTALOUS-teema ilmestyy 26.7.

HEVOSTALOUS-TEEMANUMEROSSA MM.:

Valjakkoajo

Hevosalan yrittäjyys: yrittäjien jaksaminen ja hevosenhoitajan työn vastuullisuus ja palkkaus

Kuninkuusraveista ennak kouutisia

Maaseudun Tulevaisuus on jaossa Kuninkuusraveissa Kuopiossa 27.-28.7

Soita 020 413 2321 ja varaa ilmoitustilaa!

Aineistopäivä 22.7.

Aineistot osoitteella: ilmoitus@maaseuduntulevaisuus.fi

Jaossa tuhansia lehtiä!

www.maaseuduntulevaisuus.fi

Hevostalusteema 26.7.2013

Painosmäärä 86 000 kpl

MAASEUDUN TULEVAISUUS

Suomen 2. luetuin päivälehti

Lukijamäärä 319 000 (MTT S11 K12)

Levykki 83 259 (I7/2011)